

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА**

ВОЛОШИН Володимир Геннадійович

УДК: 323.213:342.725.1(043.3)

**УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ
ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ**

25.00.02 – механізми державного управління

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата наук з державного управління

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ – 2017

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана в Хмельницькому університеті управління та права.

Науковий керівник – доктор наук з державного управління, професор
ХАДЖИРАДЄВА Світлана Костянтинівна,
Національна академія державного управління при
Президентові України, завідувач кафедри
публічного управління та публічної служби.

Офіційні опоненти – доктор наук з державного управління, професор,
заслужений працівник освіти України
ЛОПУШИНСЬКИЙ Іван Петрович,
Херсонський національний технічний університет,
завідувач кафедри державного управління та
місцевого самоврядування;

кандидат наук з державного управління, доцент
ГАМАН Тетяна Василівна,
Хмельницький центр перепідготовки та підвищення
кваліфікації працівників органів державної влади,
органів місцевого самоврядування, державних
підприємств, установ і організацій, заступник
директора Центру.

Захист відбудеться *28 грудня 2017 року о 15 годині* на засіданні спеціалізованої вченої ради К 70.895.01 Хмельницького університету управління та права за адресою: 29000, м. Хмельницький, вул. Героїв Майдану, 8.

Із дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Хмельницького університету управління та права (29000, м. Хмельницький, вул. Героїв Майдану, 38).

Автореферат розісланий *27 листопада 2017 року*.

**Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради**

І.В.Шевчук

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження. Сьогоднішні перспективи розвитку України, як демократичної і правової держави, залежать від забезпечення балансу між владою і громадянським суспільством. Необхідними інструментами дотримання цього балансу та забезпечення демократичних принципів відкритості й прозорості органів публічної влади та конституційних прав громадян на інформацію є формування та розвиток якісної інформаційно-комунікаційної інфраструктури. Для цього потрібен постійний та конструктивний діалог громадянського суспільства та влади, а також упровадження новітніх організаційних, правових, мотиваційних та інших механізмів, які сприятимуть підвищенню стандартів професійності й ефективності державного управління.

У ХХІ ст. в основі інтересу до явищ комунікації лежить зміна статусу комунікації та інформаційно-комунікаційних технологій у суспільстві. Розвиток інформаційного суспільства – як концепції постіндустріального суспільства, нової історичної фази розвитку цивілізації, де головними продуктами виробництва є інформація та знання – вимагає удосконалення механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади. Рисами інформаційного суспільства є: збільшення ролі інформації, знань та інформаційних технологій у житті суспільства; зростання числа людей, зайнятих інформаційними технологіями, комунікаціями та виробництвом інформаційних продуктів і послуг, зростання їхньої частки у валовому внутрішньому продукті; створення глобального інформаційного простору, що забезпечує ефективну інформаційну взаємодію людей, їхній доступ до світових інформаційних ресурсів і задоволення їхніх потреб в інформаційних продуктах і послугах; розвиток електронної демократії, інформаційної економіки, електронної держави, електронного уряду, цифрових ринків, електронних соціальних і господарюючих мереж тощо.

Стратегічні підходи до процесу комплексного реформування системи державного управління в інформаційній сфері закладені в Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні від 15 травня 2013 р. № 386-р, завдання якої визначенні в перспективі до 2020 року і полягають у впровадженні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у державне управління, охорону здоров'я, культуру, освіту, науку, охорону навколишнього природного середовища, бізнес тощо; розвиток електронної економіки; забезпеченні комп'ютерної та інформаційної грамотності громадян насамперед шляхом створення системи освіти, орієнтованої на використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій; розвиток національної інформаційної інфраструктури та її інтеграція до світової інфраструктури; розвиток електронної демократії; захист інформаційних прав громадян та організацій, авторського права, підтримку демократичних інститутів та мінімізацію ризиків “інформаційної нерівності”; захист персональних даних; забезпечення відкритості інформації про діяльність державних органів та

органів місцевого самоврядування, розширення доступу до неї та надання можливості безпосередньої участі як інститутів громадянського суспільства, так і громадян у процесах підготовки і проведення експертизи проектів актів законодавства, здійснення контролю за результативністю і ефективністю діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування; удосконалення інформаційного законодавства; поліпшення стану інформаційної безпеки.

Актуальність дисертації зумовлена також уведенням у дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року “Про Доктрину інформаційної безпеки України”, де пріоритетними напрямками для підвищення рівня відкритості та прозорості держави перед громадянами є: розвиток механізмів електронного урядування; сприяння розвитку можливостей доступу та використання публічної інформації у формі відкритих даних; інформування громадян України про діяльність органів державної влади, налагодження ефективної співпраці зазначених органів із засобами масової інформації та журналістами; проведення реформи урядових комунікацій; розвиток сервісів, спрямованих на більш масштабне та ефективне залучення громадськості до прийняття рішень органами державної влади та органами місцевого самоврядування; сприяння формуванню культури суспільної дискусії.

У процесі дослідження використовувалися роботи українських і зарубіжних учених, у яких були визначені основоположні засади державного управління та його механізмів, зокрема В.Б.Авер'янова, В.Д.Бакуменка, Н.І.Глазунової, І.Л.Гасюка, О.А.Долгого, В.С.Куйбіди, В.В.Корженка, О.Б.Коротич, М.І.Круглова, І.П.Лопушинського, Н.М.Мельтюхова, Н.Р.Нижник, О.Ю.Оболенського, О.М.Омельчука, П.І.Надолішнього, І.В.Розпутенка, В.М.Рижих, Р.М.Рудніцької, А.С.Сіцінського, М.В.Сіцінської, О.Г.Сидорчук, О.М.Стельмаха, Ю.О.Тихомірова, О.В.Федорчак та ін.

Теоретичні та методологічні основи інформаційно-комунікаційної діяльності містяться в дослідженнях зарубіжних та українських науковців, зокрема, в останні десятиріччя значна увага приділяється таким напрямкам наукових досліджень як: комунікація – Д.Джексон, Н.Луман та ін., інформаційно-комунікаційна діяльність – Г.Гербнер, А.Г.Мазко, В.В.Шрам та ін., проблеми комунікації в державному управлінні – Н.М.Драгомирецька, В.М.Дрешпак, Г.Г.Почепцов та ін., інформаційно-комунікаційні технології – Г.П.Захарова, Т.В.Федорів, С.К.Хаджирадева та ін., інформаційно-комунікаційне забезпечення органів державної влади – О.Д.Брайченко, Т.В.Гаман та ін.

Заслужують на увагу дослідження, присвячені: електронному урядуванню (П.С.Клімушин, А.О.Серенок, Ю.Ю.Приймак, Л.П.Требик, А.І.Семенченко та ін.), інформаційній безпеці та інформаційним війнам (О.П.Дубас, Г.П.Ситник, С.В.Овчаренко, Л.О.Євдоченко та ін.), засадам інформаційного суспільства та інформаційної політики (Н.Ф.Пономарев, В.М.Мартиненко та ін.). Також слід відмітити питання взаємодії органів влади

та громадськості (О.М.Крутій, С.В.Алексєєва, О.Г.Пухкал, С.В.Степаненко та ін.), соціального діалогу та соціального партнерства (Ю.О.Куц, П.І.Надолішній, Н.Г.Діденко, М.Д.Сичова та ін.), надання послуг органами державної влади (С.Б.Жарая, В.Б.Дзюндзюк, Н.В.Гудими та ін.).

Аналіз праць вказаних науковців показав розгалуженість проблеми інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади, неузгодженість висновків досліджень з окремих питань реалізації цієї діяльності, недостатню розробленість означеної проблеми і зумовив вибір теми дисертаційного дослідження “Удосконалення механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади”.

Зв’язок роботи з науковими програмами, планами, темами. В основу дисертації покладено результати досліджень і розробок, отримані автором за безпосередньої участі в науково-дослідній роботі Хмельницького університету управління та права на тему “Управлінські та правові засади забезпечення сталого розвитку України як європейської держави” (ДР № 0108U008927), де роль автора полягала в дослідженні питання інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади.

Крім того, в основу дисертації покладено результати досліджень, отриманих дисертантом за безпосередньої участі в науково-дослідній роботі Національної академії державного управління при Президентові України кафедри публічного управління та публічної служби за темою “Стратегічний менеджмент: стратегії публічного управління” (ДР № 0115U004068), що реалізується в рамках комплексного наукового проекту “Державне управління та місцеве самоврядування”, де автором було визначено та науково обґрунтовано шляхи удосконалення механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади.

Мета і завдання дослідження. *Метою* дослідження є теоретичне обґрунтування та розроблення науково-методичних рекомендацій щодо удосконалення механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади. Для досягнення мети були поставлені такі *завдання*:

- проаналізувати ступінь розробленості проблеми державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади у зарубіжному і вітчизняному науковому дискурсі, на основі чого уточнити сутність феномену “механізми державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади”.

- встановити основні детермінанти інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади та складові механізму державного управління цим процесом.

- провести експертне оцінювання ефективності організаційно-правового, фінансово-економічного та соціально-психологічного механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади;

- визначити чинники, що впливають на рівень ефективності

механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади;

– розробити та обґрунтувати науково-методичні рекомендації з удосконалення інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади в контексті: а) визначення можливостей імплементації в систему державного управління України досвіду провідних країн світу з електронного врядування; б) поширення в органах публічної влади практики управління інформаційно-комунікаційними ризиками; в) кіберпрофесіоналізації публічних службовців.

Об’єкт дослідження – суспільні відносини, що склалися в процесі інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади.

Предмет дослідження – механізми державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади.

Методи дослідження. Теоретичну та методологічну основу дослідження складають праці вітчизняних і зарубіжних вчених, які охоплюють широкий спектр питань щодо діяльності органів публічної влади.

Для досягнення поставленої мети в роботі застосовано низку сучасних підходів та методів дослідження: аналіз, синтез, узагальнення, абстрактно-логічний метод (для визначення сутності та співвідношення основних теоретичних понять і категорій в дослідженні механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади), системний підхід (для визначення умов та напрямів удосконалення механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади), структурно-функціональний підхід (для визначення сутності та змісту діяльності органів публічної влади), порівняльний (для зіставлення процесів електронного врядування в провідних країнах світу та Україні) та інші.

Методи емпіричного дослідження: опитування (анкетування) з метою виявлення ефективності механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади. Методи математичної статистики з метою перевірки достовірності результатів дослідження.

Інформаційно-фактологічною базою дисертаційного дослідження є нормативно-правові акти України та ЄС, монографічні дослідження вітчизняних і зарубіжних вчених, статистичні та соціологічні дані, актуальна інформація періодичних та інформаційних видань, ресурси мережі Інтернет.

Наукова новизна одержаних результатів. Наукові положення, які найбільшою мірою розкривають новизну дослідження, полягають у тому, що:

уперше:

– розроблено зміст показників та методики їх застосовування щодо визначення ефективності організаційно-правового, фінансово-економічного та соціально-психологічного механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади;

удосконалено:

– методику оцінювання ефективності механізмів державного управління

інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади за рахунок розробленої анкети і підбраного математико-статистичного комплексу;

– зміст, форми і методи кіберпрофесіоналізації публічних службовців у сфері інформаційно-комунікаційної діяльності, що знайшло відображення в навчальній програмі “Управління комунікаціями в публічній сфері”;

– концептуальні положення ризик-менеджменту, зокрема, що стосується проведення ранжирування інформаційно-комунікаційних ризиків; складання переліку пріоритетних інформаційно-комунікаційних ризиків; визначення переліку інформаційно-комунікаційних ризиків, які вимагають додаткового аналізу і оцінки в органах публічної влади;

дістали подальшого розвитку:

– напрями і засоби удосконалення механізмів державного управління інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади, основними з яких є: імплементація кращого зарубіжного досвіду щодо розвитку системи електронного врядування в Україні; кіберпрофесіоналізація публічних службовців; поширення в органах публічної влади практики управління інформаційно-комунікаційними ризиками;

– понятійний апарат теорії державного управління, зокрема, уточнено сутність термінів “інформаційно-комунікаційна діяльність органів публічної влади” – це процес обміну інформацією між суб’єктами і об’єктами державного управління за допомогою спеціальної системи засобів та організаційних форм, завдяки чому і суб’єкти, і об’єкти досягають свідомо поставленої мети, яка виникла внаслідок появи інформаційної потреби або інформаційних послуг; а також “механізм державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади” трактується як складова частина системи державного управління, що забезпечує діяльність органів публічної влади в частині реалізації ними цілей і завдань інформаційно-комунікаційної діяльності.

Практична значущість дослідження визначається тим, що основні теоретичні положення та висновки дисертації доведено до рівня конкретних пропозицій, які сприятимуть удосконаленню механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади: у правотворчій діяльності для вдосконалення та подальшої розробки нормативно-правових актів, спрямованих на забезпечення інформаційно-комунікаційної безпеки органів публічної влади; як методологічна основа оцінювання рівня ефективності механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади; у науково-дослідній діяльності для подальшого узагальнення, аналізу, обґрунтування та розв’язання наукових і практичних проблем державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади тощо.

Зокрема, результати дослідження були використані в практичній діяльності Національною академією державного управління при Президентові України при розробці навчальних дисциплін: “Стратегічне управління”; “Публічне управління на засадах проектного менеджменту”; “Управління

змінами та впровадження інновацій в публічну сферу” (довідка про впровадження від 05 вересня 2017 р. № 1/15-15-877); Інститутом підготовки кадрів державної служби зайнятості України (Міністерство соціальної політики України) було включено модульно-тематичну розробку “Соціально-психологічний механізм управління інформаційно-комунікаційною діяльністю в органах публічної влади” до навчальних програм з підвищення кваліфікації (довідка про впровадження від 07 червня 2017 р. № 479/03/17); Державною податковою інспекцією у Шевченківському районі Головного управління державної фіскальної служби України у м.Київ при визначенні напрямів удосконалення інформаційно-комунікаційної діяльності апарату, зокрема були враховані рекомендації щодо запровадження системи оцінювання інформаційно-комунікаційних ризиків (довідка про впровадження від 14 липня 2017 р. № 0113/1588); Департаментом освіти Запорізької міської ради при розробці програми навчання учасників проекту “Управлінська сотня кадрового резерву працівників освіти м. Запоріжжя” (довідка про впровадження від 04 жовтня 2017 р. № 0101-21/2898); Ізмаїльською районною державною адміністрацією при розробці “Стратегії економічного та соціального розвитку Ізмаїльського району на період до 2020 року”, зокрема в процесі визначення ефективності організаційно-правового, фінансово-економічного та соціально-психологічного механізмів інформаційно-комунікаційної діяльності районної державної адміністрації (довідка про впровадження від 06 жовтня 2017 р. № 01/01-29/1713).

Апробація результатів дисертації. Одержані результати й висновки щодо розроблених у дисертаційному дослідженні проблем загалом та окремих їх аспектів були оприлюднені автором на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях: “Європейські студії в Україні в підготовці магістрів державного управління : підвищення популярності та привабливості” (Київ, 30 вересня 2015 р.), “Державне управління в Україні: історія державотворення, виклики та перспективи” (Одеса, 27 травня 2016 р.), “Розвиток професійних компетентностей державних службовців : комунікативний аспект” (Київ, 3–4 листопада 2016 р.), “Публічне управління та адміністрування : розвиток і впровадження” (Київ, 17 листопада 2016 р.).

Публікації. На тему дисертаційного дослідження опубліковано 10 наукових праць, з них 4 статті у наукових фахових виданнях України з державного управління, 2 статті – в зарубіжному виданні і 4 тези – у матеріалах науково-практичних конференцій.

Структура й обсяг роботи. Дисертаційна робота складається із анотації, вступу, трьох розділів зі списком використаних джерел до кожного, висновків та додатків. Повний обсяг дисертації становить 246 сторінок, з них 220 – основного тексту. Робота містить 11 рисунків та 6 таблиць, які не займають окремі сторінки. Список використаних джерел налічує 158 найменувань, у тому числі 16 іноземною мовою.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми, ступінь її наукової розробленості, сформульовано мету та визначено завдання, об'єкт і предмет дослідження, ступінь наукової новизни одержаних результатів, їх теоретичне та практичне значення, наведено дані щодо апробації результатів дисертації та публікацій, які їх підтверджують.

У **першому розділі** – *“Теоретичні засади державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади”* – проаналізовано ступінь розробленості проблеми державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади у зарубіжному і вітчизняному науковому дискурсі, на основі чого уточнено сутність феномену “механізми державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади”; встановлено основні детермінанти інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади та складові механізму державного управління цим процесом.

За результатами проведеного аналізу доведено, що в галузі науки “Державного управління” достатньо широко представлені роботи з вивчення проблем інформаційно-комунікаційної діяльності в сфері державного управління, а саме за напрямками: теорія та історія державного управління (Н.Драгомирецька, В.Дрешпак та ін.), механізми державного управління (Н.Алюшина, Т.Гаман, М.Сіцінська, Т.Федорів та ін.), державна служба (С.Хаджирадева та ін.), місцеве самоврядування (М.Давтян, С.Саханенко, Ю.Шаров та ін.). В межах цих досліджень чітко визначено тезаурус феномену “інформаційно-комунікаційна діяльність органів публічної влади”.

Констатовано, що публічна влада виступає у двох формах: державна влада і влада місцевого самоврядування (муніципальна влада). Для обох форм публічної влади притаманна низка спільних ознак: спрямованість на виконання суспільних завдань і функцій; інституційний характер, тобто функціонування через відповідні публічні інститути (органи публічної влади); легітимність; відособленість апарату, що здійснює цю владу, від населення; об'єднання підвладних за територіальною ознакою; загальність та універсальність, тобто спрямованість на вирішення усіх справ суспільного значення; можливість використання передбачених законодавством засобів примусу для реалізації своїх рішень тощо.

До основних детермінантів інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади віднесено: а) закони комунікації; б) системні елементи інформаційно-комунікаційної діяльності (суб'єкти комунікативного процесу, засоби комунікації, канали комунікації, предмет комунікації, ефекти комунікації); в) функції інформаційно-комунікаційної діяльності (обміну, координуюча, креативна, керуюча, регулююча, стабілізуюча, мобілізаційна, інтегруюча, соціалізація); г) моделі інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади на основі домінуючих факторів, до яких відносяться: фактори політичного контролю (К.Мангейм, Г.Мердок, В.Парето та ін.);

фактори задоволення потреб мас (Р.Мертон, Т.Парсонс та ін.); культурологічні фактори (Бірінгемська школа та С.Холл, школа В.Костомарова та Е.Верещагіна); внутрішні фактори розвитку інформаційного суспільства (Д.Белл); д) інформаційно-комунікаційні технології, які мають велику кількість різновидів.

Визначено базові механізми державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади, а саме: організаційно-правовий, фінансово-економічний та соціально-психологічний.

Обґрунтовано доцільність оцінювання ефективності механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади за показниками, що подані у табл. 1.

Таблиця 1

Показники оцінювання ефективності механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади

Механізми	Показники
Організаційно-правовий	достатність законодавчої бази для ефективного державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади;
	відповідність діючого законодавства України в сфері державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади вимогам законодавства ЄС у цій сфері та європейської практики;
	ергономічність структурної організації інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади відповідно до її законодавчо визначених цілей, завдань і функцій;
Фінансово-економічний	достатність фінансування інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади;
	економічний ефект інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади;
	інвестиційна привабливість програм, проектів, наукових досліджень, комунікативних заходів і т. ін., що реалізуються на національному, регіональному та місцевому рівнях;
Соціально-психологічний	планування інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади з урахуванням розвиненості інформаційної сфери суспільства, сегментації та тенденцій розвитку інформаційного ринку;
	ступінь використання інформаційних та медіакommunikативних технологій в інформаційно-комунікаційній діяльності органів публічної влади;
	відповідність та компетентність дій органів публічної влади в умовах інформаційно-психологічних операцій та війн;
	вмотивованість публічних службовців на дотримання морально-етичних норм у сфері інформаційно-комунікаційної діяльності в органах публічної влади.

Акцентовано увагу на тому, що в Україні спостерігається певна тенденція до збільшення ступеня використання інформаційних та медіакомунікативних технологій в інформаційно-комунікаційній діяльності органів публічної влади, однак рівень надання інформаційних послуг залишається ще на досить низькому рівні. У зазначеному контексті ще більш актуальним стає питання відповідності та компетентності дій органів публічної влади в умовах не лише розвитку інформаційного суспільства, а й інформаційно-психологічних операцій та війн. Ті ж технологічні фактори, що породжують його позитивні риси, породжують і нові, специфічні небезпеки. Тому все більш гострою стає проблема захисту права особи, суспільства і держави на конфіденційність (тобто секретність) певних видів інформації. Вже сьогодні в країнах, в яких у масовому порядку використовуються комп'ютерні мережі, робляться величезні зусилля з охорони інформації. Кожна людина, що довіряє інформацію про себе державному органу або приватній компанії, має право розраховувати на те, що вона не буде розголошена чи використана йому на шкоду. Проблеми порушення інформаційної безпеки є актуальними і для окремих громадян, і для різноманітних приватних компаній та організацій, і для країни в цілому.

Отже, проведений аналіз теоретичних засад державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади не є вичерпаним, але достатнім для продовження наукових пошуків відповідно до завдань дослідження, зокрема застосовуючи метод експертного оцінювання визначити та охарактеризувати рівні ефективності організаційно-правового, фінансово-економічного та соціально-психологічного механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади.

У **другому розділі** – *“Аналіз ефективності базових механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади в Україні”* – дослідницька діяльність концентрувалася на проведенні експертного оцінювання ефективності організаційно-правового, фінансово-економічного та соціально-психологічного механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади та визначення чинників, що впливають на її рівень.

Презентовано методика експертного оцінювання ефективності організаційно-правового, фінансово-економічного та соціально-психологічного механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади в якій визначено: мету, показники, шкалу, інструменти, етапи вищезазначеного оцінювання, процедури підбору експертів та вимоги до підготовки експертного висновку.

Застосовано чотирьохрівневу шкалу оцінювання ефективності механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади: високий, достатній, низький, неефективний.

Охарактеризовано етапи експертного оцінювання ефективності механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади, а саме: *організаційно-технологічний* – визначено методика проведення експертизи, процедури відбору експертів та формування

експертних груп; *діяльнісно-аналітичний* – проведено опитування експертів (індивідуальні і групові; в очній і заочній формі; письмово), оброблено звітні документи (анкета, довідка, рецензія, звіт) та підготовлено експертний висновок.

Відбір експертів проводився на основі анкетування, розробленого в логіці “поетапного розгортання питання” (за Г.Геллапом). В експертному оцінюванні ефективності механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади брали участь 17 експертів. Узагальнено інформацію про рівні ефективності механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади подано на рис. 1.

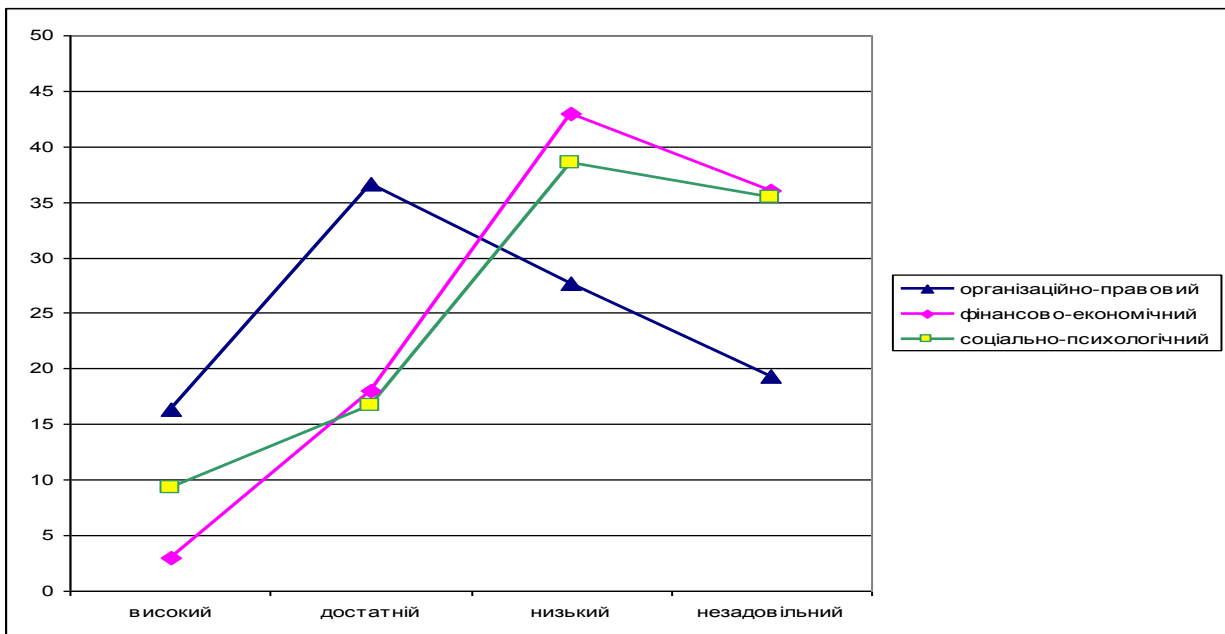

Рис. 1. Рівні ефективності механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади

За результатами дослідження констатовано, що ефективність механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади на низькому рівні (організаційно-правовий – 28%; фінансово-економічний – 43%; соціально-психологічний – 39%), що характеризується експертами як:

- недостатність чітких механізмів впровадження і реалізації законів для регулювання державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади;

- неповна відповідність законодавства України в сфері державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади вимогам законодавства ЄС у цій сфері та європейській практиці;

- часткова відкритість та доступність до інформаційних джерел органів публічної влади з боку громадян та ЗМІ;

– недостатній рівень фінансування інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади;

– невисока привабливість з інвестиційної точки зору програм, проектів, наукових досліджень, комунікативних заходів і т. ін., що реалізуються на національному, регіональному та місцевому рівнях;

– ускладнений доступ до надання послуг через спеціально створені центри (пункти) надання послуг, центри інформаційного обслуговування населення (call-центри), портали надання державних послуг, які працюють за принципом “єдиного вікна”;

– недостатній рівень інформаційної грамотності, інформаційної культури та навичок інформаційної безпеки публічних службовців у сфері інформаційно-комунікаційних технологій і т. ін.

Високий рівень ефективності механізму державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади, за висновками експертів має такі показники: організаційно-правовий механізм 16%; фінансово-економічний – 3%; соціально-психологічний – 9%. Достатній рівень відповідно: організаційно-правовий – 37%; фінансово-економічний – 18%; соціально-психологічний – 17%. Неefективний: організаційно-правовий – 19%; фінансово-економічний – 36%; соціально-психологічний – 36%.

В дисертаційній роботі проведено процедури щодо доведення відсутності статистично значущої різниці в рівнях ефективності механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади, що здійснювалося за медіанним критерієм для декількох вибірок різного розміру. Вибір непараметричного статистичного критерію був зумовлений тим, що закон розподілу вибірових даних не був нормальним. Крім того, у вибірці мали місце дані, що різко відрізнялися від вибірового середнього, тому вибірова медіана була більш усталеною оцінкою центральної тенденції, ніж вибірове середнє. Розрахунки проводились із застосуванням програмного продукту Microsoft Excel, а критичні значення статистичного критерію було знайдено за статистичними таблицями.

Отже, отримані результати свідчать про необхідність вироблення науково обґрунтованих рекомендацій щодо удосконалення механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади, а також визначення напрямів і засобів усунення впливу деструктивних чинників на цей процес.

У **третьому розділі** – *“Шляхи удосконалення механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади”* – обґрунтовано рекомендації з удосконалення механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади в контексті: а) визначення можливостей імплементації в систему державного управління України досвіду провідних країн світу з електронного врядування; б) поширення в органах публічної влади практики управління інформаційно-комунікаційними ризиками; в) кіберпрофесіоналізації публічних службовців.

Доведено, що удосконалення механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади необхідно здійснювати засобами поширення в Україні електронного урядування, ґрунтуючись на досвіді провідних країн світу (Німеччина, Південна Корея, Сінгапур). Визначено чотири пріоритетні напрями, що потребують першочергового удосконалення в контексті розвитку електронного урядування в Україні, а саме:

– *стратегічний розвиток е-уряду*. Ґрунтуючись на досвіді Південної Кореї пропонується до головних складових змісту стратегічного плану для побудови електронного уряду включити такі розділи: Загальне бачення й цілі. Економічне обґрунтування. Сприятливе середовище. Лідерство та Установи. Галузь застосування: пріоритетні й пілотні проекти. Архітектура й інфраструктура сумісності. Реінжиніринг уряду й управління змінами. Управління активами в державному ІКТ і закупівлях. Управління знаннями в державному секторі. Варіанти фінансування та державно-приватного партнерства. Державна освіта і стратегічні комунікації. Тестування, моніторинг та оцінка посилення;

– *запровадження стандартів е-урядування*. Запропоновано у якості базової архітектури створення е-уряду обрати німецьку модель сервісно-орієнтованої архітектури (service oriented architectures – SOA). У рамках цієї моделі базовими компонентами е-уряду, які забезпечують основні елементи і можуть використовуватися для “обслуговування” всіх адміністративних стосунків, для горизонтальної взаємодії обрані: Системи управління формами (FMS). Віртуальні поштові відділення (VPS/OSCI). Німецький каталог адміністративних служб (Deutsches Verwaltungsdienste-verzeichnis – DVDV). Платформи оплати (ZVP). Системи управління документами (DMS). Геоінформаційні системи (GIS);

– *державна підтримка наукових досліджень та освітніх програм з ІКТ*. З досвіду Німеччини пропонується акцентувати увагу на п’яти життєво важливих напрямів для просування досліджень у сфері е-уряду: 1) підтримка наукового дослідницького співтовариства для “Державних послуг у мережевому суспільстві”; 2) програми підтримки та посилення досліджень інноваційних проектів е-уряду; 3) організований обмін результатами і знаннями в теорії та практиці е-уряду; 4) інтеграція науки в реформи уряду (програми й організації); 5) заснування адекватної інфраструктури університетів і шкіл для прикладних наук. У рамках безперервної програми підвищення компетенції посадових осіб у Південній Кореї кожні 6 місяців державні службовці проходять підвищення кваліфікації й тренінги саморозвитку в Центральному інституті підготовки посадових осіб;

– *фінансування національних та транснаціональних інформаційно-комунікаційних проектів і програм*. Пропонується використовувати принципи, що закладені у рамках плану Сінгапурського уряду “eGov 2015”, що одержав назву Collaborative Government, уряд змінив парадигму взаємодії з громадянами від “уряд для тебе” на “уряд з тобою”, що спрямовано на нові можливості

співробітництва уряду на залучення громадян до прийняття рішень. Це дозволило найефективніше витратити бюджетні кошти з мінімальними ризиками. До таких ключових етапів віднесено: розробку національної архітектури, стандартів і підготовку дорожньої карти змін; добір проектів на підставі системи оцінки його корисності й ефективності; використання національної моделі погоджень і делегування проекту на виконання; підключення населення для оцінки завершеного проекту і пропозиції ідей щодо його розвитку; систематизацію досвіду і тиражування його центром обміну досвідом.

Визначено шість типових процесів управління інформаційно-комунікаційними ризиками: планування управління інформаційно-комунікаційними ризиками, їх ідентифікація, якісний та кількісний аналіз інформаційно-комунікаційними ризиків, планування реагування на інформаційно-комунікаційні ризики, моніторинг та управління інформаційно-комунікаційними ризиками. Всі ці процедури взаємодіють одна з одною, а також з іншими процедурами державного управління.

Доведено важливість запровадження концепту кіберпрофесіоналізації публічних службовців, суть якого полягає в створенні універсальної та надійної сервісної інфраструктури з використанням засобів телекомунікацій і мережевих технологій для професійного розвитку та підвищення рівня компетентності публічних службовців.

Продемонстровано, що інформаційне суспільство диктує необхідність переходу від технології управління шляхом постійних перевірок і вказівок до технологій, що стимулюють навчально-пізнавальну діяльність публічних службовців. Потрібний перехід від формально дисциплінарного до проблемно-активного типу навчання, що є можливим завдяки віртуальним спільнотам практик та масовим відкритим дистанційним курсам, навчання в яких більшою мірою хоча і має характер стихійної взаємодії в процесі спільного осмислення досвіду учасників, проте актуалізує схожі інтереси, створюючи синергетичний ефект у виробленні нових підходів і знань.

Отже, зазначені шляхи удосконалення механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади дозволили сформулювати рекомендації, які обмежені параметрами: “цілі”, “ресурси”, “час”.

ВИСНОВКИ

У дисертаційній роботі розв’язано актуальне наукове завдання, яке полягає у науковому обґрунтуванні та розробці науково-методичних рекомендацій щодо удосконалення механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади. Одержані під час дослідження результати, а також реалізовані мета і завдання дозволяють зробити такі основні висновки.

1. Проведений аналіз ступеню розробленості проблеми дисертації та її висвітлення у зарубіжному і вітчизняному науковому дискурсі засвідчує, що питання удосконалення механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади не було предметом досліджень в галузі державного управління. Під інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади розуміємо процес обміну інформацією між суб'єктами і об'єктами державного управління за допомогою спеціальної системи засобів та організаційних форм, завдяки чому і суб'єкти, і об'єкти досягають свідомо поставленої мети, яка виникла внаслідок появи інформаційної потреби або інформаційних послуг. Механізм державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади – це складова частина системи державного управління, що забезпечує діяльність органів публічної влади в частині реалізації ними цілей і завдань інформаційно-комунікаційної діяльності.

2. До основних детермінантів інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади віднесено: а) закони комунікації; б) системні елементи інформаційно-комунікаційної діяльності (суб'єкти комунікативного процесу, засоби комунікації, канали комунікації, предмет комунікації, ефекти комунікації); в) функції інформаційно-комунікаційної діяльності (обміну, координуюча, креативна, керуюча, регулююча, стабілізуюча, мобілізаційна, інтегруюча, соціалізація); г) моделі інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади на основі домінуючих факторів, до яких відносяться: фактори політичного контролю; фактори задоволення потреб мас; культурологічні фактори; внутрішні фактори розвитку інформаційного суспільства; д) інформаційно-комунікаційні технології, які мають велику кількість різновидів.

Визначено базові механізми державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади та показники оцінювання їх ефективності, а саме:

– організаційно-правовий механізм (показники: достатність законодавчої бази для ефективного державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади; відповідність діючого законодавства України в сфері державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади вимогам законодавства ЄС у цій сфері та європейської практики; ергономічність структурної організації інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади відповідно до її законодавчо визначених цілей, завдань і функцій);

– фінансово-економічний механізм (показники: достатність фінансування інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади; економічний ефект інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади; інвестиційна привабливість програм, проектів, наукових досліджень, комунікативних заходів і т. ін., що реалізуються на національному, регіональному та місцевому рівнях);

– соціально-психологічний механізм (показники: планування

інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади з урахуванням розвиненості інформаційної сфери суспільства, сегментації та тенденцій розвитку інформаційного ринку; ступінь використання інформаційних та медіакомунікативних технологій в інформаційно-комунікаційній діяльності органів публічної влади; відповідність та компетентність дій органів публічної влади в умовах інформаційно-психологічних операцій та війн; вмотивованість публічних службовців на дотримання морально-етичних норм у сфері інформаційно-комунікаційної діяльності в органах публічної влади).

3. За результатами проведеного експертного оцінювання ефективності механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади констатовано: високий рівень відсутній в усіх трьох механізмах державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади; достатній фіксується за таким паритетом: організаційно-правовий механізм – 46,1%; соціально-психологічний – 2,7%; фінансово-економічний – 1%; низький: фінансово-економічний – 68,4%; соціально-психологічний – 52,8%; організаційно-правовий механізм – 39,7%; неефективний: соціально-психологічний – 44,5%; фінансово-економічний – 21,6%; організаційно-правовий механізм – 4,2%.

4. Доведено, що найбільш деструктивний вплив на рівень ефективності механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади мають такі п'ять чинників (визначені методом диференціального ранжування): застаріла матеріальна технічна база та інформаційно-комунікаційні технології, що застосовуються в практиці роботи органів публічної влади; відсутність стратегій інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади в умовах інформаційної глобалізації та інформаційних війн; неготовність публічних службовців до управління інформаційно-комунікаційними ризиками; високий індекс соціально-психологічної агресивності суспільства (недовіра до влади, девальвація суспільних цінностей, низький рівень соціально-економічної та особистісної безпеки; неможливість побудови чіткої траєкторії життєвих перспектив в українському суспільстві та ін.), що провокується некомпетентними діями як органів публічної влади, так і ЗМІ; порушення законодавчих норм щодо забезпечення інформаційної безпеки суб'єктів і об'єктів державного управління.

5. Обґрунтовано напрями і засоби удосконалення інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади, основними з яких є: імплементація досвіду електронного врядування Німеччини, Південної Кореї та Сінгапуру (за напрями: стратегічний розвиток е-уряду; запровадження стандартів е-урядування; державна підтримка наукових досліджень та освітніх програм з ІКТ; фінансування національних та транснаціональних інформаційно-комунікаційних проектів і програм); поширення в органах публічної влади практики управління інформаційно-комунікаційними ризиками; кіберпрофесіоналізації публічних службовців.

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів проблеми удосконалення механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади. Перспективу подальшого дослідження вбачаємо у вивченні проблем медіації в інформаційно-комунікаційній діяльності органів публічної влади.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Праці, які відображають основні наукові результати дисертації

1. Волошин В. Г. Світові тенденції запровадження ціннісно орієнтованого управління публічною сферою / В. Г. Волошин // Збірник наукових праць Донецького державного університету управління “Актуальні проблеми державного управління”. Серія “Державне управління”. Т. XV, вип. 294. – Донецьк: ДонДУУ, 2014. – С. 46–52.

2. Волошин В. Г. Сутність діяльності комунікаційного та інформаційного характеру органів державного управління / В. Г. Волошин // Держава та регіони: науково-виробничий журнал. Серія “Державне управління”. – № 1(57). – 2017. – С. 115–120.

3. Волошин В. Г. Парадигмальна динаміка публічного управління за цінностями: від менеджменту за інструкціями через менеджмент за цілями до менеджменту за цінностями / В. Г. Волошин // Збірник наукових праць Донецького державного університету управління. Т. XVI. Серія “Державне управління”. Вип. 297 “Сучасні проблеми державного управління в умовах системних змін”. – Маріуполь: ДонДУУ, 2015. – С. 94–103.

4. Волошин В. Г. Організаційно-правовий механізм державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів державної влади / В. Г. Волошин // Наукові праці: наук.-метод. журнал Чорноморського державного університету імені П. Могили. Серія “Державне управління”. – Вип. 269. – 2016. – Т. 281. – С. 130–134.

5. Волошин В. Г. Социально-психологический механизм государственного управления информационно-коммуникационной деятельностью органов государственной власти / В. Г. Волошин // Вестник университета “ТУРАН”: научный журнал. – № 4(72). – 2016. – Алматы. – С. 218–223.

6. Voloshin V. Mechanisms of public administration of information and communication activities of public authorities / Volodymyr Voloshin // Public policy and economic development : Scientific and Practical Journal. – Issue 7 (11). – 2016. – P. 60–70.

Праці, які додатково відображають наукові результати дисертації

7. Волошин В. Г. Публічний аудит управління системою вищої освіти України / В. Г. Волошин // Європейські студії в Україні в підготовці магістрів державного управління: підвищення популярності та привабливості: Матеріали семінару за міжнародною участю (м. Київ, 30 вересня 2015 р.). – К.: НАДУ, 2015. – С. 90–94.

8. Волошин В. Г. Еволюція підходів до управління: від менеджменту за інструкціями через менеджмент за цілями до менеджменту за цінностями / В. Г. Волошин // Державне управління в Україні: історія державотворення, виклики та перспективи : матеріали VII Міжнародної наукової конференції аспірантів та докторантів із державного управління (27 травня 2016 року, м. Одеса). [Електронний ресурс]. – С. 64–67.

9. Волошин В. Г. Механізми державного управління органів державної влади / В. Г. Волошин // Розвиток професійних компетентностей державних службовців: комунікативний аспект : матеріали щорічної науково-практичної конференції за міжнародною участю (Київ, 3–4 листопада 2016 р.). – К. : НАДУ, 2016. – С. 82–84.

10. Волошин В. Г. Організаційно-правовий механізм державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади / В. Г. Волошин // Публічне управління та адміністрування : розвиток і впровадження : матеріали науково-практичної конференції молодих учених за міжнародною участю (Київ, 17 листопада 2016 р.). – К. : НАДУ, 2016. – С. 135–137.

АНОТАЦІЯ

Волошин В. Г. Удосконалення механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади. – На правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління. – Хмельницький університет управління та права, Хмельницький, 2017.

У дисертації проаналізовано ступінь розробленості наукової проблеми у зарубіжному і вітчизняному науковому дискурсі, на основі чого уточнено сутність феномену “механізми державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади”.

Зазначено, що в Україні спостерігається певна тенденція збільшення ступеня використання інформаційних та медіакомунікативних технологій в інформаційно-комунікаційній діяльності органів публічної влади, однак рівень надання інформаційних послуг залишається ще на достатньо низькому рівні.

Встановлено основні детермінанти інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади та складові механізму державного управління цим процесом.

Проведено експертне оцінювання ефективності організаційно-правового, фінансово-економічного та соціально-психологічного механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади.

Визначено шість типових процесів управління інформаційно-комунікаційними ризиками: планування управління інформаційно-

комунікаційними ризиками, їх ідентифікація, якісний та кількісний аналіз інформаційно-комунікаційними ризиків, планування реагування на інформаційно-комунікаційними ризики, моніторинг та управління інформаційно-комунікаційними ризиками.

Доведено, що найбільш деструктивний вплив на рівень ефективності механізмів державного управління інформаційно-комунікаційною діяльністю органів публічної влади мають п'ять чинників: застаріла матеріальна технічна база та інформаційно-комунікаційні технології, що застосовуються в практиці роботи органів публічної влади; відсутність стратегій інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади в умовах інформаційної глобалізації та інформаційних війн; неготовність публічних службовців до управління інформаційно-комунікаційними ризиками; високий індекс соціально-психологічної агресивності суспільства (недовіра владі, девальвація суспільних цінностей, низький рівень соціально-економічної та особистісної безпеки; неможливість побудови чіткої траєкторії життєвих перспектив в українському суспільстві та ін.), що провокується некомпетентними діями як органів публічної влади, так і ЗМІ; порушення законодавчих норм щодо забезпечення інформаційної безпеки суб'єктів і об'єктів державного управління.

Обґрунтовано напрями та засоби удосконалення інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади, основними з яких є: імплементація досвіду електронного врядування Німеччини, Південної Кореї та Сінгапуру (за напрями: стратегічний розвиток е-уряду; запровадження стандартів е-урядування; державна підтримка наукових досліджень та освітніх програм з ІКТ; фінансування національних та транснаціональних інформаційно-комунікаційних проектів і програм); поширення в органах публічної влади практики управління інформаційно-комунікаційними ризиками; кіберпрофесіоналізації публічних службовців.

Розроблено та обґрунтовано рекомендації з удосконалення інформаційно-комунікаційної діяльності органів публічної влади в контексті: а) визначення можливостей імплементації в систему державного управління України досвіду провідних країн світу з електронного врядування; б) поширення в органах публічної влади практики управління інформаційно-комунікаційними ризиками; в) кіберпрофесіоналізації публічних службовців.

Доведено важливість запровадження концепту кіберпрофесіоналізації публічних службовців, суть якого полягає в створенні універсальної та надійної сервісної інфраструктури з використанням засобів телекомунікацій і мережевих технологій для професійного розвитку та підвищення рівня компетентності публічних службовців. Продемонстровано, що інформаційне суспільство диктує необхідність переходу від технології управління шляхом постійних перевірок і вказівок до технологій, що стимулюють навчально-пізнавальну діяльність публічних службовців.

Ключові слова: механізми державного управління, органи публічної влади, інформаційно-комунікаційна діяльність органів публічної влади.

ANNOTATION

Voloshin V. G. Improving the mechanisms of state management of information and communication activities of public authorities. – Manuscript.

Thesis for obtaining the candidate of sciences degree in public administration, speciality 25.00.02 – mechanisms of public administration – Khmelnytskyi university of management and law, Khmelnytskyi, 2017.

In the thesis the degree of development of a scientific problem in the foreign and domestic scientific discourse have been analyzed, proceeding of that the essence of the phenomenon of "mechanisms of state management of information and communication activity of public authorities" is specified, which is realized as an integral part of the system of state management that provides the activities of public authorities in part of fulfilling the aims and objectives of information and communication activities.

The significant role of organization and legal, financial and economic, and socio-psychological mechanisms in the context of state management of information and communication activities of public authorities have been substantiated according to the following indicators:

- organization and legal (the indicators are: sufficiency of the legal base for effective state management of information and communication activities of public authorities, compliance with the current legislation of Ukraine in the field of public administration of information and communication activities of public authorities to the requirements of EU legislation in this field and European practice; ergonomics of the structural organization of information and communication activities of public authorities according its legally defined aims, tasks and functions;

- financial and economic (the indicators are: sufficiency of funding of information and communication activities of public authorities; economic effect of information and communication activities of public authorities; investment attractiveness of programs, projects, researches, communication activities, etc., implemented at the national, regional and local levels);

- socio-psychological (the indicators are: planning of information and communication activities of public authorities taking into account the development of the information sphere of the society, segmentation and trends in the development of the information market, the degree of use of information and media-technology technologies in the information and communication activities of public authorities, the conformity and competence of public authorities in the context of information and psychological operations and wars; motivation of public officials to respect moral and ethical standards in the field of information and communication activities in public authorities);

An expert evaluation of the effectiveness of the organization and legal, financial and economic, and socio-psychological mechanisms of state management of

information and communication activities of public authorities was provided with the relevant criteria and indicators. It was stated that there is no high level in all three mechanisms of state administration of information and communication activities of public authorities; sufficient level is fixed on such parity: the organization and legal mechanism – 46,1%; socio-psychological – 2.7%; financial and economic – 1%; low level: financial and economic – 68.4%; socio-psychological – 52.8%; organization and legal mechanism – 39,7%; ineffective level: socio-psychological – 44.5%; financial and economic – 21,6%; organization and legal mechanism – 4,2%.

In the thesis the factors influencing the level of efficiency of the mechanisms of state management information and communication activities of public authorities are determined. It is proved that the most destructive influence on the efficiency of mechanisms of state management of information and communication activities of public authorities is the following factors: the outdated material and technical base and information and communication technologies used in the practice of the work of state authorities; lack of strategies of information and communication activities of state authorities in the conditions of information globalization and information wars; unwillingness of public officials to manage information and communication risks; a high index of socio-psychological aggressiveness of society (mistrust of power, devaluation of social values, high level of socio-economic and personal security, the impossibility of constructing clear path of life perspectives in Ukrainian society, etc.), which is provoked by incompetent actions of both state authorities and mass media; violation of legal norms to ensure information security of entities and objects of state administration.

The recommendations for improving information and communication activities of public authorities are defined and substantiated in the context of: a) determining the possibilities of implementation in the system of state management of Ukraine the practice of the world leading countries for electronic management; b) distribution of information and communication risk management practices in state authorities; c) cyber-professionalization of public officials.

The directions of improving the information and communication activities of public authorities, the main of which are: implementation of the experience of e-government management in Germany, South Korea and Singapore (in the areas of: strategic e-governance development; e-governance standards implementation; state support for research and educational programs with ICT, funding of national and transnational information and communication projects and programs); distribution of information and communication risk management practices in state authorities; cyber-professionalization of public officials.

Key words: mechanisms of state management, public authorities, information and communication activities of public authorities.

Підп. до друку 14.11.2017. Формат 60×84 1/16.
Папір офсетний. Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 1,16.
Наклад 100 прим. Зам. № 133.

Віддруковано у Хмельницькому університеті правління та права.
29000, м. Хмельницький, вул. Героїв майдану, 8
Тел.: (382) 71-75-91 www.univer.km.ua

Свідоцтво Державного комітету інформаційної політики, телебачення
та радіомовлення України про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції
Серія ДК № 2105 від 21.02.2005 р.